

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Virtute Ac Sacramento Pœnitentiæ Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio VIII. Argumentum. Examinantur tria dubia circa energiam satisfactionis in sufferendis afflictionibus ab extrinseco; nempè, An sit necessaria intentio satisfaciendi? An qui illas suffert, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94661](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94661)

in penitencia d' suoi peccati, & era morto contanta contritione, che subito era volato al Cielo. En quantam vim satisfaciendi habeat promptitudo animi in tolerandis flagellis, & afflictionibus ab extrinseco provenientes, & præcipue ignominiosam mortem.

His addenda relatio, quam ex S. Antonino scribit Mathæol. in Sylva Histor. part. 1. libr. 2. tit. 4. exempl. 1. Infirmum scilicet, cui nimis gravis videbatur ejus ægrotudo, & ex Angeli oblatione deductum in Purgatorio, voluisse potius reverti in hanc vitam, & infirmitatem per annum tolerare, quam per unicum diem ignis Purgatorii dolorem sufferre. Itaque tolerantia infirmitatum satisfacit pœnis in Purgatorio aliis persolvendis. Non dissimilis est narratio, quæ legitur apud Alphons. Rodriquez in Exercitio Perfect. Christianæ part. 2. tract. 1. cap. 22. scilicet, Eremitam incolas distantem flumine per miliaria duodecim, & cogitantem evitare laborem illius itineris, ac habitare propè flumen, dum iret, audivisse Angelum numerantem gressus ejus, & dicentem, quod eorum quilibet valebat plurimi pro merito, ac satisfactione pœnarum. Constat igitur, quod quilibet afflictio, pœnalitave patienter tolerata est causa meriti, ac satisfactionis pœnarum.

His ita firmatis non obstant argumenta ab initio in contrarium adducta. Non primum, quod satisfactio debet esse voluntaria, hæc autem pœnalitates videntur coactæ, & haberi ab omnibus cum repugnantia naturæ. Quia respondetur, hanc repugnantiam consistere in sensu, & in parte inferiori, quæ naturaliter repugnat in afflictionibus, prout experiebatur Apostolus dicens ad Rom. 7. 23. *Videam aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ.* At per actus voluntatis eligentis tolerare pœnalitates, easdem fieri satisfactiones. Quod verò ad fugam, quam suavit Christus Apostolus in illis verbis, *Cum vos persequuntur in una Civitate, fugite in aliam.* Matth. 10. Et quod ad fugam ab Herode, quam fecit ipsemet Salvator, responderet S. Athanasius in Apologia de fuga sua ante med. non ex eo doceri recusandas esse pœnalitates, ac afflictiones; sed expectandum esse tempus vel carceris, vel mortis à Divina providentia statutum; quod cum ignoret humana mens, debet fugere, donec certificetur à Deo de tempore; in quo oporteat pati, ac mori. Ideoque, qui infans fugerat ab Herode, & pluries se absconderat à Judæis, cum à se definitum tempus ipse ad duxisset, in quo corporaliter pro omnibus pati volebat, ultro seipsum tradidit insidiaribus.

Ad secundum respondetur, procedere in Judicibus, & Principibus terrenis, quibus satisfieri non potest pro duobus creditis unica tantum solutione. At aliter dicendum venit in cælestibus, & de ipso Deo, cujus tanta est munificentia, ut una afflictione pro ejus amore voluntarie acceptata, ac tolerata possimus pluribus debitis satisfacere: ut fufius probat Eminentiss. Cardin. de Lauræa de Penitent. d. disp. 13. art. 6. num. 165. ubi ita habet: *Licet Deus flagellet ex motivo justitiae: adhuc flagellatus potest ea flagella tolerare ob peccatorum vindictam, & sic aliquam partem pœnae satisfacere.*

Ad Tertium respondetur, illationem, & consequentiam non concludere; quia etsi homo tolerans adversitates satisfaciatur pœnis pro suis culpis debitis; nihilominus, cum nesciat quantitatem pœnarum, ad quam est obligatus, tenetur alias

voluntarias pœnalitates assumere, & ita vivere, ut ejus vita, (juxta verba S. Concilii Trid. d. sess. 14. in doctrina de Sacram. Extr. Unet.) sit perpetua Penitentia; quod bene considerat idem Eminentiss. Cardin. de Lauræa d. disp. 13. art. 6. n. 176. & Paulus Segneri in Christiano Instr. part. 3. Serm. 19. num. 17. ubi eleganter exemplificat de Myrrha, quæ symbolum est penitentiae; duplicem enim ait illam esse; Unam, quæ ex incisione corticis arboris fluit; aliam, quæ voluntarie emanat ex ipsis corticibus, & est pretiosior; ita satisfactio pro peccatis alia extrahitur ex afflictionibus ab extrinseco nobis quomodolibet provenientes, & per nos patienter toleratis; alia ex pœnalitatibus à nobis voluntarie electis, & assumptis; & hæc quidem majoris virtutis est pro diluendo debito nostrarum culparum.

DECISIO VIII.

ARGUMENTUM.

Examinantur tria dubia circa energiam Satisfactionis in sufferendis afflictionibus ab extrinseco; nempe, An sit necessaria intentio Satisfaciendi? An, qui illas suffert, debeat esse in gratia? Et an homo possit satisfacere pro suis peccatis nondum remissis? Circa primum declaratur, quid, & quoduplex sit intentio; Circa secundum referuntur tres opiniones; Circa tertium proponitur sententia affirmativa Emin. Cardin. de Lauræa contra communem aliorum.

SUMMARIUM.

- 1 Intentio satisfaciendi an sit necessaria ad satisfactionem?
- 2 Intentio duplex Formalis & Virtualis.
- 3 Intentio Virtualis in patiente sufficit ad satisfactionem.
- 4 Actus satisfactorius, ut valeant, an requirant statum gratiae?
- 5 Argumenta pro affirmativa.
- 6 Pro negativa.
- 7 Concordantia dictarum opinionum.
- 8 Satisfacere an possimus pro peccatis nondum remissis?
- 9 Rationes, quod possimus.
- 10 Auctoritas ex Brevis Apostolico Alexandri Papæ VII. pro hac opinione affirmativa.

Pro majori intelligentia prædictorum tria dubia sunt hic examinanda. Primum est, an sit necessaria in homine intentio satisfaciendi, ad hoc ut opera pœnalia, vel voluntarie assumpta, vel ab extrinseco provenientia patienter tolerata, sint satisfactoria? Ad quod respondetur, utique requiri intentionem satisfaciendi, quamvis non sit necessaria intentio formalis, sed sufficiat virtualis, & æquivalens. Supponimus, Lectorem non latere, quid sit intentio formalis, & quid sit intentio virtualis? Prima enim, quæ etiam Actualis appellatur, est reflexio intellectus ad opus volitum, & determinatum à voluntate. Altera verò est operatio juxta eandem intentionem non retractatam, absque reflexione ad ipsam. Tambur. de Sacrific. Miss. lib. 2. cap. 1. §. 2. ubi num. 4. DD. allegat; & notat discrepantiam eorundem in assignando subjecto, in quo residet energia intentionis

nis virtualis, dicens: *Alii quidem docent, esse applicationem potentiarum externarum hominis, qua ex vi intentionis praeerite, remanent applicatae ad ea media. Alii putant esse connexionem quandam, qua remanet inter primam intentionem, & subinde inter actiones subsequentes. Alii dicunt esse quandam entitatem necessariam ad praedicta prima intentione relicta in imaginatione, & appetitu sensitivo, seu etiam, saltem aliquando, in intellectu, & voluntate: quae entitas (quamvis modo dixi perceptibili) movet potentias ad illos consequentes actus. Quae omnia brevius, & facilius declarant nostra Erotemata cap. 114. De Sacramentis in genere num. 19. his verbis: Intentio formalis, seu actualis est, quae consistit in voluntate praesenti. Virtualis est, quae jam voluta ad actionem mox faciendam, recedit a memoria, non a voluntate. Diana part. 2. tract. 17. resol. 32. Coton. lib. 2. cap. 2. num. 39. & seqq.*

Igitur necessaria est intentio, ut opera poenalia sint satisfactoria; quia, ut ait Aristoteles 2. Ethic. 4. *Studiosè operans debet esse sciens, & volens propter ipsum, idest scire finem, ob quem operatur; idcirco, ut opus sit satisfactorium, debet homo illud assumere, vel tolerare ob finem satisfaciendi; eodem enim finis sit, cuius gratia cetera sunt.* 1. Ethic. 7. oportet ad satisfaciendum, ut opera poenalia assumantur, vel tolerentur ob hunc finem. Emin. Card. de Lauræa d. disp. 13. de Poenitentia art. 8. num. 206. Non tamen requiritur absolute intentio, seu finis formalis, quia sufficit virtualis consistens in actu voluntatis praeterito: siquidem sicut hæc intentio virtualis satis est ad actus aliarum virtutum, ut permaneant in suo genere, ut plene probat Emin. Card. de Lauræa d. disp. 13. num. 208. ita satis est ad actum satisfactorium. Idcirco si quis velit aliquod opus facere, seu tolerare cum intentione satisfaciendi pro peccatis, seu pro poena illis debita; deinde amplius non recordetur, & non advertat ad hunc finem, nihilominus exercendo, vel tolerando illud opus afflictivum, satisfacit pro suis peccatis.

Alterum dubium est, *An Actus satisfaciendi, ut verè satisfaciant, fieri debeant ab existente in gratia?* 4. adeo ut si fiant in peccato mortali, nihil valeant? Circa hoc dubium tres sunt opiniones. Prima tenet, actus satisfactorios factos in peccato mortali, nihil valere. Secunda, è contra affirmat, eos valere, & satisfacere. Prima est Thomistarum; Secunda Scotistarum. Tertia distinguit, & ait, eos non valere, durante statu peccati mortalis; at, eo evacuato per rediitionem ad gratiam, illos habere suum effectum remissionis poenae. Summatim referam rationes harum opinionum.

Prima opinio innititur his fundamentis. 1. Docet Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 8. *Quòd omnis gloriatio nostra in Christo est, in quo vivimus, in quo meremur, in quo satisfacimus, facientes fructus dignos poenitentiae, qui ex illo vim habent.* Igitur, ut satisfaciamus, debemus vivere in Christo, quia Christus non influit nisi in membra ejus viva per gratiam. Sed qui in peccato est, non vivit in Christo; ergo non satisfacit, quamvis actus poenales, & satisfactorios faciat, vel toleret. 2. Ait Apostolus 1. Cor. 1. *Si charitatem non habuerim, nihil mihi prodest.* Et ad Rom. 2. *Obsecro vos per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem.* Ideo dicitur Eccl. 34. *Dona impiorum non probat Altissimus.* Et Proverb. 14. *Vitima impiorum abominabiles.* Ergo

opera extra charitatem facta non sunt Deo accepta; nec consequenter satisfactoria. 3. Remissio poenae temporalis est opus amici; siquidem prae- parat hominem ad consecutionem gloriae, removendo impedimenta relicta à peccatis. Ergo non potest conferri peccatori inimico. 4. Opera bona facta in statu peccati possunt prodesse ad praemia temporalia; secus autem ad gloriam aeternam. Sed satisfactio poenarum concernit aeternam gloriam, removendo impedimenta ad illam. Ergo, 5. Operibus nostris neque meremur, neque satisfacimus, nisi in virtute passionis Christi. Sed passio Christi non prodest existentibus in peccato mortali. Ergo opera facta in peccato non prosunt ad satisfactionem. 6. Poena aeterna fuit commutata in temporalem ex gratia Dei, Ergo in gratia Dei est exsolvenda. 7. In alia vita qui non est in gratia Dei, etsi patiatur, non satisfacit. Ergo neque in praesenti vita. 8. Si existens in peccato mortali faciendo opera poenalia satisfaceret pro peccatis, posset etiam sumere Indulgentias. Sed consequens est falsum. Ergo & antecedens. Hæc est opinio S. Thomae in 4. dist. 15. q. 1. art. 3. quæstion. 2. & Suarezii tom. 4. d. disp. 37. sect. 2. num. 3. ubi plurimos sequaces cumulat.

Altera opinio est Scoti in 4. dist. 15. d. dist. 15. quæst. 1. O. & ejus Scholæ Theologorum, inter quos Mastrius, alios allegans tom. 4. in 4. Sent. disp. 5. d. num. 579. & seqq. nec non in sua Theologia Morali disp. 21. num. 276. ac Eminentiss. Card. de Lauræa d. tom. 4. de Poenitentia disp. 13. art. 9. ultra quos ex Canonistis Navarrus in cap. 1. num. 45. de Poenitent. dist. 6. ac in Manuali cap. 3. v. 6. & ex Moralistis Diana part. 3. tract. 4. resol. 84. Item part. 4. tract. 4. resol. 241. & part. 5. tract. 13. resol. 38. Quæ nunc existunt in opere Coordinato tom. 1. tract. 6. resol. 35. 36. & 37. Fundamenta hujus 6 opinionis sunt: 1. Quia restitutus in gratiam Principis cum obligatione solvendi certam summam suo ærario publico, licet committat novum delictum, si solvat dictam summam, satisfacit priori suæ obligationi; adeo ut si iterum recuperet gratiam Principis, non teneatur dictam summam solutam iterum solvere. 2. Quia solutio poenae non est acquisitio juris ad gloriam, sed est redditio ejus, quod debetur; & hæc redditio fieri potest tam ab amico, quam ab inimico. 3. Satisfaciens Voto, si existat in mortali, nihilominus satisfacit, nec tenetur post dimissum mortale, iterum eidem Voto satisfacere. 4. Similiter qui adimplet opera de præcepto in mortali, satisfacit præcepto, nec tenetur eadem opera repetere, ut in recivante, divinum Officium, vel audiente Sacrum; ea ratione, quia illa opera sunt solutiones debiti. Ergo idem in solutione poenarum pro peccatis dimissis, 5. Satisfactio pro culpa fieri potest in peccato, scilicet per attritionem, & confessionem; utraque enim est compensatio, & satisfactio pro culpa, etsi non de condigno, sed de congruo. Ergo eodem magis satisfactio pro poena. 6. Si esset necessarius status gratiae pro valore satisfactionis, assignaretur aliquis locus Scripturæ, vel Concilii, in quo esset requisitus ipse status gratiae de necessitate satisfactionis. Sed nullus locus assignari potest. Ergo. Nec dicantur, esse supra assignata in primo fundamento opinionis contrariae, quia Concil. Trid. sess. 14. cap. 8. intelligendum est, non de gratia habituali, sed de auxiliis, quæ dantur à Christo ad quaecumque bona opera peragenda; siquidem si esset

necessaria gratia sanctificans ad satisfaciendum, eam Concilium expressisset; quod non fecit; sed tantum dixit, non solum penas à nobis voluntarie susceptas, sed & flagella patienter tolerata, esse satisfactiones pro peccatis. 7. Satisfactio adjuncta à Confessario pro peccatis potest adimpleri ante absolutionem ut concedunt omnes Moralistæ. Ergo extra statum gratiæ, qui non intrat nisi data absolutione confesso, & attrito. Sic Emin. Card. de Lauræa d. disp. 13. art. 9. per totum; ubi num. 240. respondet locis Sacre Scripturæ supra allegatis in secundo fundamento; dicens ea esse intelligenda de gratia necessaria ad merendum; quia nulla opera sunt meritoria de condigno facta in peccato mortali; secus autem ad satisfaciendum; quia cum agatur de tollenda pœna temporali, licet facta in peccato, habent vim satisfaciendi. Idem mordicus defendit Mastrius d. tom. 4. disp. 5. de Sacram. Pœnit. art. 3. Ultimò, quia existens in peccato, faciens opera pœnalia, & ea offerens pro animabus Purgatorii satisfacit pro illis. S. Thom. part. 3. quest. 89. art. 3. in corp. Navarrus in cap. Divina. §. Sicut ergo. num. 5. de Pœnitent. dist. 4. Nostræ Decisiones de Eucharistia Decis. 58. num. 13. Igitur etiam satisfaciet pro seipso.

Tertia opinio est media inter duas præcedentes, & docet, valere quidem actus satisfactorios factos in mortali, sed eorum effectum in suspensio remanere, donec tollatur obex peccati, & ratio est manifesta, quia cum satisfaciens pro pœna temporali, ex peccatis dimissis debita, sit obnoxius pœnæ æternæ ob novum peccatum mortale commissum, non potest frui beneficio illius satisfactionis, nisi liberetur à pœna æterna, per novam consecutionem gratiæ; nam si moriatur in mortali, damnabitur pœnæ æternæ; & frustra satisfecerit pro pœnis temporalibus; at si revertatur ad gratiam, locum habebunt præcedentes satisfactiones in mortali peccato factæ. Ita Volpi Resol. 153. ubi alii, inter quos Reginaldus lib. 7. n. 84. sed hi loquuntur de satisfactione adjuncta à Confessario; ut expressè loquitur Reginald. ibid. n. 8. & Bonacina tom. 1. disp. 5. quest. 5. sect. 3. punct. 4. n. 15. à quibus conceditur reviviscencia satisfactionis, ablato peccato, non ex virtute ejusdem operis satisfactionis sponte facti; sed ex opere operato, & virtute Sacramenti Pœnitentiæ, in quo dicta satisfactio fuit imposita. Opinio Scotistarum est magis pia, & confortans homines licet peccatores ad non deferenda jejunia, elemosynas, & alia opera satisfactionis pro pœnis culpæ antea dimissarum, sperantes suas satisfactiones valere ad tollendas pœnas temporales, etsi ipsi reinciderint in nova peccata.

Tertium dubium est: An homo possit satisfacere pro peccatis nondum dimissis? Proponitur, & examinatur hoc dubium ab Eminentiss. Card. de Lauræa d. disp. 13. art. 10. in quo advertit, nullum reperisse Auctorem, qui formaliter hanc dubitationem determinet, sed consuluisse plures Theologos viros doctissimos, quibus omnibus visum est non posse hominem ab aliqua parte, vel à tota pœna temporali solvenda liberari, antequam culpa dimittatur, sive à Deo in contritione, sive à Sacerdote in Sacramento Pœnitentiæ, adeò ut solum culpa dimissa possit hominem satisfacere pro pœna; & non è contra; & huic opinioni, ob suam sin-

gularem modestiam, testatur prædicta Eminentia, se libenter acquiescere; quamvis habeat urgentes rationes, quæ suadent posse hominem per afflictiones, & pœnitentias voluntarie assumptas, vel patienter toleratas satisfacere vel in totum, vel in parte pro pœnis culpæ mortaliæ nondum dimissarum. Nam

Primò peccator ex auxilio divinæ gratiæ potest exercere opera, quibus se disponat de congruo ad gratiam sanctificantem, & ad remissionem culpæ. Ergo potest etiam de congruo obtinere remissionem alicujus pœnæ. Exemplum est in Nabachodonosore Rege, cui Daniel ait: peccata tua elemosynis redime, & iniquitates tuas misericordiis pauperum. Dan. 4. 25. quæ verba si referantur ad remissionem, diminutionemve pœnarum imminuentium eidem Regi, probant intentum: si autem ad remissionem culpæ de congruo, idem probant; quia non est major ratio de remissione pœnæ temporalis, quam de culpa. Secundo: Glossa sua super illud Job. 31. 4. ipse considerat vias meas, dicit: Nulla bona, vel mala sunt sine retributione. Ergo opera pœnalia, quæ facit peccator, possunt saltem de congruo impetrare aliquam diminutionem pœnæ. Tertiò: Si pœnitens ante confessionem multa opera pœnalia exercuerit, jejunia, disciplinas, cilicia, &c. cum sola attritione, confessarius intuitu talium pœnarum minorem imponeret satisfactionem, quam si tales pœnas non assumpsisset. Ergo signum est, pœnas præcedentes fuisse compensativas pœnæ injungendæ. Quarto: Si supponamus duos peccatores ex æquali culpa fornicationis, quorum unus exerceat multa bona opera pœnalia; alter nullum ex his bonum opus faciat, si ambo moriantur statim post Confessionem, justum non est, ut tantam pœnam sustineat in Purgatorio primus, ac secundus; docente Apostolo ad Hebr. 6. 10. Non enim injustus est Deus, ut obliviscatur laboris vestri. Ergo dicendum, etiam non dimissa culpa, posse obtineri dimissionem alicujus partis pœnarum. Quintò: Si quis laboret febris, & habeat ulcus in cruce, potest sanari ab ulcere, quamvis duret febris, adeò ut cum recesserit febris, statim possit uti cruce illo. Ergo idem dicendum de dimissione pœnæ temporalis durante culpa, qua postea dimissa frui possit beneficio remissæ pœnæ. Sextò: Existens in mortali potest per auxilia divinæ gratiæ exercere aliqua opera supernaturalia, & de congruo meritoria; ut concedunt Theologi. Suarez in 3. par. tom. 4. disp. 37. sect. 2. num. 9. Ergo potest etiam facere opera Pœnitentiæ, quibus impetret, ut minor pœna sibi taxetur, cum culpa erit dimittenda. Hæc, alia argumenta extendit Eminentiss. Card. de Lauræa d. disput. 13. art. 10. pro fundamento suæ opinionis; quamvis multa sint in contrarium, & præcipuè, quòd omnia opera bona existentis in peccato sunt mortua coram Deo; & quòd, Odio sunt Deo impius, & impietas ejus. Sap. 14. &c. Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus. Psal. 14. & 1. Cor. 13. 3. Si distribuero in cibos pauperum facultates meas, & si tradidero corpus meum, ut ut ardeam; charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest. At respondet Eminentiss. Auctor, prædicta intelligi esse mortua, & nihil valere ad meritum de condigno; secus autem de congruo tum ad illuminationes, & auxilia gratiæ recipienda, tum ad impetrandam aliquam diminutionem pœ-

pœnarum, & ad valorem fatisfactionis pro iisdem pœnis. Addam ego huic opinioni Eminentiſſ. Cardin. de Lauræa auctoritatem repertam in Brevi Apoſtolico Alexandri Papæ VII. diei 29. Maii Anni 1658. regiſtrato per Carolum Cartarium in libello *la Roſa d' oro pag. 157.* In eo enim Summus Pontifex concedit Annos 15. Indulgentiæ his, qui interfuerint ſolemni Miſſæ Sacrificio, in quo conſignanda erat Roſa Aurea à ſe benediſta Capitulo Senarum; ſi ſua peccata fuerint confeſſi; vel (notetur) ſi habuerint propoſitum illa conſtendi temporibus ab Eccleſia ſtatutis. Conſidero, quod ſolum propoſitum conſtendi non poteſt reſtituere peccatores in gratiam Dei. Et nihilominus hi per ſolum propoſitum conſtendi peccata ſua conſequuntur Indulgentiam, ideſt remiſſionem annorum 15. pœnarum. Ergo datur ſatisfactio etiam pro peccatis nondum dimiſſis.

DECISIO IX.

A R G U M E N T U M.

Diſſeritur de virtute Orationis in ſatisfaciendo pœnis debitis pro peccatis, eaque pluribus exemplis comprobatur. Inter cæteras orationes magnæ efficaciz ſunt Pſalmi Pœnitentiales, Graduales, Officium Defunctorum, Officium parvum B. MARIÆ Virginis, ejus Roſarium, & Corona; de quibus omnibus, & ſingulis eruditiones plurimæ, ac Indulgentiæ referuntur; nec non de recitantibus trinam Salutationem Angelicam ad pulſum Campanæ in Aurora, Meridie, ac Veſpere.

S U M M A R I U M.

- 1 Orationis efficacia ad ſatisfaciendum pro peccatis. Exemplum.
- 2 Pſalmi Pœnitentiales, & Graduales ſatisfactorii, ac Officium Defunctorum.
- 3 Pſalmorum Pœnitentium circa recitationem in Officio eruditiones plurimæ.
- 4 Gradualium Pſalmorum obſervationes.
- 5 Defunctorum Officii quis Auctor? Quando recitandum in Choro?
- 6 Defunctorum Officium, qui non recitat die 2. Novemb. peccat mortaliter.
- 7 Officii parvi B. M. Virginis quis Auctor?
- 8 Indulgentia in recitatione Pſalmorum Pœnitentium Defunctorum, ac B. M. V. poſſunt Defunctis applicari.
- 9 Roſarium Deiparæ ſatisfactorium.
- 10 Litanias SS. Nominis IESU, ac Deiparæ recitantibus; nec non eorum nomina pronunciantium, Indulgentia.
- 11 Recitantibus Angelus Domini &c. ter ad pulſum Campanæ quanta Indulgentia ſit conſeſſa?
- 12 Coronam Deiparæ, ac Redemptoris recitantibus Indulgentia.

Reverteſ ſe ad hominem juſtificatum per contritionem, vel actualem Sacramenti Pœnitentiæ ſuſceptionem, qui pœnis pro ſuis culpis dimiſſis ſatagit ſatisfacere, hæc ſatisfactio impendi poteſt non ſolum per jejunia, cilicia, & diſciplinæ, de quibus ſu-

Doct. Clericatus Tom. I. Lib. IV.

pra egimus, ſed etiam, ut Decif. IV. n. 7. notavimus, per orationem, & eleemoſynam; quorum appellatione veniunt tum omnia opera Miſericordiæ corporalis, ac ſpiritalis; tum quæcumque aliarum virtutum Theologalium, ac Moralium; ut expreſſè habetur in Concilio Tridentino ſeſſ. 14. de Sacram. Pœnit. Can. 13. ibi: *Ut jejunis, orationibus, eleemoſynis, vel aliis etiam pietatis operibus.*

Et quod attinet ad orationem, plura reperiuntur exempla in Vitis Sanctorum de remiſſione pœnarum obſervata virtute orationis, quorum aliqua ſunt hic breviter referenda. Primum ſit illud, quod legitur in Vita Cardinalis de Aretio lib. 2. cap. 18. pag. 218. de quodam Nobili Veneto; qui dederat non paucos nummos aureos, vulgò *Cecchini* R. P. D. Joanni Paulo Montorfone Prapſito Clericorum Regularium Theatinorum, in Eccleſia Tolentinorum dicta Venetiis, ut Anniverſarium pro Defunctis celebrare faceret. At quia benefactori illi reſtriſta nimis viſa fuit pompa apparatus, Prapſitus antedictus ſcripſit in brevi chartula orationem pro Defunctis *Deus venia largitor, &c.* eamque poſuit in una parte ſtateræ, in alia verò parte iniecit omnes illos *Cecchinos*, qui minus reperti ſunt pondus habere, quam chartula prædicta. 2. In Vita S. Malachiæ Episcopii Hibernienſis narrat Joann. Petrus Maſſarius Soc. Jeſu pag. 12. Sororem defunctam prædicti Sancti apparuiſſe eidem, nigro amictu veſtitam; ex quo intellexit, eam in pœnis Purgatorii reperiſſi. Cœpit pro ipſa ſerverenter orare, & paulò poſt liberatam à pœnis vidit eam aſcendere ad Cœlum. Idem narrat Episcopopus Oſmen. in libello. *Lume à Vivi. n. 89. pag. 102.* 3. Conſert, quod de anima Paſchali Diaconi Cardinalis ſcribit S. Greg. Papa *Dialog. lib. 4. cap. 40.* quam poſt mortem in viſibili forma S. Germanus Episcopopus Capuanus reperiſt purgantem in Angulanis Thermis; nam ab eo interrogata, quid illic ageret? reſpondit: *Pro nulla alia cauſa in hoc pœnali loco deputatus ſum, niſi quia in parte Laurentii (Antipapæ) contra Symmachum (verum Pontificem) ſenſi.* Sed quaſo te, pro me Dominum deprecare atque in hoc cognosces, quod exauditus ſis, ſi huc rediens me non inveniſſis. *Qua de re vir Domini Germanus ſe in precibus ſtrinxit, & poſt paucos dies rediit, ſed jam dictum Paſchaſium in loco eodem minime invenit.* 4. Jacobus Pater S. Catharinæ Senenſis rationibus ejusdem filiz ſuæ meruit abſolvi ab omnibus pœnis Purgatorii in puncto ſui obitus, & felix ad Cœlum volare. Surius die 29. April. in Vita d. Sanctæ. 5. Gundefindum Episcopum Compoſtellarum in Officio Paſtorali ſatis deſidem, poſt mortem in pœnis Purgatorii languentem orationes matris ejus ad altare S. Jacobi Apoſtoli feliciter liberarunt. Joann. Vascus in *Chronic. Ann. 920.* Quod ſi orationes ſatisfaciunt pœnis aliorum, eo magis ſolvent illas orantis pro ſeipſo. 6. Guilielmus ille à Corvo, ſeu à Cornu (quem retuli in Decif. de Euchariftia Decif. 25. num. 6.) cujus anima Purgatorium patiebatur in proprio cubili, ex Odorico Rainald. in *Annalib. Ann. 1324. n. 54.* & ex Sybilla in *Speculo Peregrinar. Quæſt. Dec. ad prima cap. 4. q. 2.* interrogatus, *Qua ſuffragia mortuis melius opem ferant?* dixit, *Miſſæ, & Pſalmi Pœnitentiales.* Et paulò poſt requiſitus, *Quantum in Purgatorio hoſpiti ſui ſtare deberet?* Reſpondit, *altiffima voce clamans: rogate pro me Orationibus, Miſſis, & Pſalmis Pœnitentialibus uſque ad feſtum Paſchæ, & tunc liberabor.* Rectè igitur nominavit inter alias orationes Pſalmos Pœnitentiales, quibus addendi ſunt Pſalmi

D

Gradua-